Tyrinėjimų metu pilkapio sampile ir po pilkapio pagrindu – buvusiu žemės paviršiumi – rasti keli mezolito pabaigos – neolito laikotarpio titnagai.

SUDOTA BARROW CEMETERY I

In 2003 NM continued the investigations of partially destroyed barrows in the Sudota barrow cemetery I. Investigated barrow 54 (6) with pits had 24–25 m in diameter. In the barrow one cremation without burial items was unearthed. Barrow 54 (6) is datable from the 9th–12th centuries. During the investigations, in the mound of barrow and beneath the base of barrow – initial surface turf – some flint pieces were found datable back to the end of the Mesolithic – Neolithic periods.

JAKŠIŠKIO PILKAPYNAS

Andra SIMNIŠKYTĖ

2003 m. buvo tęsiami pilkapyno tyrinėjimai, pradėti 2000 m. Per 4 tyrinėjimų sezonus ištirti 7 pilkapiai, iš jų 5 žalojami kvartalinės linijos (žr. *ATL 2000 metais,* V., 2002, p. 71–75; *ATL 2001 metais,* V., 2002, p. 94; *ATL 2002 metais,* V., 2005, p. 79–80). 2003 m. centrinėje pilkapyno dalyje, kalvos R šlaite, prie pat 2002 m. tyrinėto pilkapio 5, ištirti greta buvę du pilkapiai 6 ir 7 (23 pav.). Abu buvo kvartalinės linijos zonoje, todėl jų sampilai gerokai apardyti ir nuskleisti.

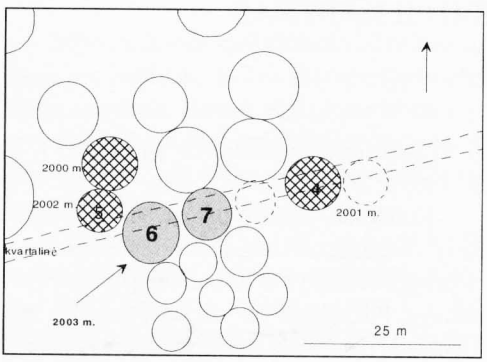

23 pav. 2003 m. tyrinėtų pilkapių 6 ir 7 situacija. *A. Simniškytės brėž.*

Fig. 23. Situation of barrows 6 and 7 investigated in 2003.

Pilkapiai buvo 10–11 m skersmens. Vieno sampilo aukštis – 0,2–0,5 m, kito – 0,3 m. Pilkapius supo sampilo smėliu užslinkę grioviai, kurių kontūrai išryškėjo tik tyrinėjimų metu. Grioviai ištisiniai, keliose vietose pastebėti neplatūs tarpeliai. Skirtingo pilko atspalvio smėliu užpildyti grioviai buvo nevienodo pločio ir gylio. Pilkapyje 6 griovio plotis svyravo nuo 0,3 iki 1 m ir buvo 0,2–0,5 m gylio. Pilkapyje 7 0,25–0,85 m pločio griovys siekė 0,2–0,6 m gylį.

Pilkapių sampilai supilti iš pilkšvai gelsvo smėlio, po juo atidengtas 5–20 cm (vietomis iki 30 cm) storio margas, degėsingas, su smulkiais ir pavieniais gana stambiais angliukais pagrindas. Angliukų ypač gausu pilkapių pagrindų viršutinėje dalyje. Pilkapio 6 sampile atsitiktinai rasta žalvarinė pusapvalio pjūvio apyrankė.

Pilkapyje 6, kvartalinės linijos ardomoje sampilo V dalyje, netoli centro, aptiktas gerokai apardytas *degintinis kapas 1*. Pavieniai kauliukai, pasklidę maždaug 6–7 m^2 plotelyje, rasti dar 0,3 m gylyje. Giliau kauliukų daugėjo, o jų paplitimas siaurėjo. Kapo kontūrai išryškėjo 0,43–0,44 m gylyje. Smėlyje kapas išsiskyrė beveik apskritimo formos, 0,5–

0,55 m dydžio tamsia dėme. Viena kapo pusė buvo suardyta arimo vagų. Kapo duobė buvo 0,26 m gylio, smailėjančiu dugnu, kuris pasiektas maždaug 0,75 m gylyje nuo žemės paviršiaus. Taigi kapas įrengtas įžemyje, perkasant pilkapio pagrindą. Kauliukai švariai išrinkti iš laužavietės. Duobėje tarp degintinių kauliukų rasti sutrupėjusios žalvarinės įvijos fragmentai. Atlikus antropologinės medžiagos analizę (doc. dr. R. Jankauskas) nustatyta, jog kape palaidotas nenustatytos lyties suaugęs, maždaug 40 m. amžiaus individas.

Tame pačiame pilkapyje, sampilo PR dalyje, 3–4 m nuo kapo 1, ant pagrindo rasti dar keli degintiniai kauliukai. Atlikus antropologinės medžiagos analizę paaiškėjo, jog kauliukai priklausė ne tam pačiam individui, bet 1–5 m. amžiaus vaikui.

Pilkapyje 7 aptiktas vienas *degintinis kapas*, įrengtas beveik pilkapio centre, kvartalinės linijos ardomoje pilkapio dalyje. Pavieniai degintiniai kauliukai aptikti pilkapio sampile, 0,22 m gylyje nuo žemės paviršiaus. Pats kapas įrengtas ant pilkapio pagrindo, 0,31 m gylyje. Su smėliu sumaišyti degintiniai kauliukai išbarstyti kelių kvadratinių metrų plote. Sluoksnio su kauliukais storis – 5–10 cm. Viršutinėje jo dalyje kauliukai buvo pasklidę kompaktiškiau, 0,44x0,6 m plotelyje. Tarp kauliukų rasti vos keli angliukai. Apie 0,6–0,7 m į R nuo šios koncentracijos ant pilkapio pagrindo gulėjo 2 dirbiniai: žalvarinė įvija ir degęs geležinis peiliukas. Kape palaidota suaugusi (per 20 m. amžiaus) moteris. Dar keli pavieniai, antropologiškai neidentifikuojami degintiniai kauliukai rasti įvairiose sampilo vietose bei griovyje.

Abu pilkapiai datuotini vėlyvuoju geležies amžiumi.

JAKŠIŠKIS BARROW CEMETERY

The Jakšiškis barrow cemetery continued to be excavated in 2003. Two burial mounds were investigated and two cremations dated to the Late Iron Age were found.

KUBILIŠKIO–RADIŠIŲ PILKAPYNAS

Andra SIMNIŠKYTĖ

Senkapiais vadinamas Kubiliškio–Radišių pilkapynas (Rokiškio r.) žinomas nuo XIX a. pabaigos. F. Pokrovskis nurodė čia buvus apie 20 akmenimis apdėtų pilkapių. XX a. pradžioje pilkapius kasinėjo kunigas J. Žiogas, tačiau jo rastosios medžiagos likimas yra neaiškus. Kubiliškio–Radišių radiniai gali būti jo kolekcijoje, kuri dabar saugoma ŠMA. 1949 m. žvalgomosios ekspedicijos ataskaitoje minimi tik 3 pilkapiai (*LIIR*, f. 1, b. 3, p. 65), o 1970 m. žvalgomoji ekspedicija neberado ir jų (*LIIR*, f. 1, b. 150, p. 24).

Kubiliškio–Radišių pilkapynas yra Rokiškio r., dešiniajame Audros upės krante, ties Aukštakalnių žuvininkystės tvenkiniais paversta upės atkarpa. Pilkapynas yra už poros km į PR nuo Baušiškių piliakalnio ir pilkapyno, 0,55 km į PV nuo Mičiūnų k. kapinių, abipus miško keliuko, kadaise skyrusio Jaurų ir Kubiliškio kaimus (24 pav.). Paminklas yra Audros slėnį ribojančios, mišku apaugusios aukštumos pakraštyje.